

ՄԱՐԻԱՄ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ԱԲԵՂԱՅԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՇՆՈՒՄ

Մեկ անգամ ևս պայծառակերպյալ ուրախություն ու բերկրանք ապրեց Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին 1996 թ. մայիսի 24-ի կիրակի օրը: Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, հրճաքս մատուցվող Սուրբ և անմահ Պատարագի, ձեռամբ Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ գերաշնորհ Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Ներսիսյանի և խարտավիլակությամբ Տ. Անուշավան արեղա ժամկոչյանի, քահանայական սրբազան ձեռնադրություն և օծում ստացան Հոգևոր Ընտանիքի շրջանավարտ երեք շնորհալի սարկավագներ՝ Հարություն սրկ. Փիլավյանը, Մուշեղ սրկ. Ժոռոյանը և Արմեն սրկ. Խալաթյանը:

ԿՈՉՈՒՄ.

Նախընթաց օրը, երեկոյան ժամերգության ընթացքում, նախ «Լույս զուարթ» շարականի երգեցողությամբ խնկարկվում է Մայր Տաճարը, ապա, իրենց խոնարհությունը դրսևորելով, «Նայեա և լուր» շարականի ուղեկցությամբ, երեք հանգրվաններով սարկավագները ծնկաչոք մոտենում են Սրբություն Սրբոց Իջման Սուրբ Սեղանին, որի առջև, գահին բազմած, ձեռնադրող սրբազան հայրը, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Հայրապետի ներկայությամբ, կատարում է հավատի քննություն: Խոստովանաճալրը մերկայացնում է ընծայացումներին և պատասխանում ձեռնադրող սրբազանի հարցերին:

Հանձնառության պահին սարկավագներն ուխտում են հետևել Տիրոջ ճշմարիտ պատգամներին և հնազանդվել Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու կանոններին՝ մզովելով բոլոր տեսակի հերձվածողներին:

ՕԾՈՒՄ.

Հաջորդ օրը Մայր Տաճարում մատուցվում է եպիսկոպոսական Սուրբ Պատարագ: Օրվա պատարագիչն է ձեռնադրող սրբազանը՝ գերաշնորհ Տ. Ներսես Արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը: Նորընծաները, «Այսօր Աստուածությունն զուարճանայ» շարականի երգեցողությամբ, խորին ակնածանքով մոտենում են Ավագ Խորանի աստիճաններին, ծնորդի վեր բարձրացնում և, դառնալով դեպի արևմուտք՝ հավատացյալները, «Աստուածային և Երկնային» շարականի երգեցողության մեքեն վեր են բարձրացնում ձեռքերը՝ ի մշան աշխարհիկ կյանքից հրաժարման և ի մպիրումն հոգևոր կյանքին:

Օարունակվում է շարականի երգեցողությունը: Նվիրյալները ծնկած մոտենում են ձեռնադրող սրբազանին: Սրբազան Հայրը, ձեռնադրության Մաշտոցից ընթերցելով համապատասխան հատվածը, մրանց Հոր, Որդու և Սուրբ Հոգու անունով սարկավագությունից կոչում է քահանայության: Հավատավոր ժողովուրդը, հոգեպես միաձուլվելով արարողությանը, համոզումով և գոհումակությամբ ասում է. «Արժանի են»:

Նորընծաները շրջվում են դեպի Ավագ Խորան և ձեռնադրող սրբազան հայրը, ձեռքերը խաչաձև դնելով մրանցից յուրաքանչյուրի գլխին, ասում է. «Ես դնեմ զձեռս ի վերայ սոցա, և դուք ամենեքեան աղօթս արալեք, զի արժան լիցի սա զաստիճան քահանայութեան անարատ պահել սեղանոց Տեառն Աստուծոյ»:

Այնուհետև սրբազան հայրը սարկավագական ուրարը, որ Քրիստոսի լծի խորհրդանիշն է, վերածում է քառամայական փորոտրարի, և շուրջ բոլոր գետեղում է մրանց պարամոցներին:

Ապա և հասնում է Պատարագի ամենախորհրդավոր պահը: Վերաքերող հայր սուրբը Սրբարանից բերում է մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի կենդանի ու կենդանարար մարմինն ու արյունը խորհրդանշող հացն ու գինին պարունակող սկիհը: Պատարագիչը սկիհով օրհնում է հավատացյալ ժողովրդին: Որից հետո նորոգածներն ստանում են քառամայական փիղոն և պատարագի զգեստներ: Փիղոնի սև գույնը խորհրդանշում է ամբողջական հրաժարումն աշխարհիկ կյանքից:

Քառամայական թագի, գոտու և շուրջառի տվչությունը խորհրդանիշն է հոգևոր իշխանության:

Հանդիսավոր արարողությունը հասնում է իր հոգևոր բարձունքին: «Կենդանարար Աստված» շարականի ուղեկցությամբ վերաքերող հայր սուրբը Մկրտության Սուրբ Ավագանից դեպի Սուրբ խորան է տանում Մյուռոնաթափ Աղավնին՝ լի կենարար Մյուռոնով, որը Սուրբ Հոգու խորհրդանիշն է:

«Առաքելո Աղանդ» շարականի երգեցողությամբ սրբազան հայրը Սրբալույս Մյուռոնն Աղավնուց հեղում է բթնոցի մեջ՝ որպես խորհրդանիշ Սուրբ Հոգու էջեի:

Օծման սքանչելի պահին, Սրբալույս Մյուռոնի դրոշմամբ, Սուրբ Հոգու շնորհներն են տրվում ընծայացումներին: Կատարվում է մոր անվան շնորհում՝ անվանակոչություն: Ձեռնադրող սրբազանը նորընծաների ճակատն ու ձեռքերն օծում է Սրբալույս Մյուռոնով և մրանց շնորհում մոր անուններ: Այսպես՝ Հարություն սարկավազը անվանակոչվում է Տ. ԲԱՐՍԵՂ, Մուշեղ սարկավազը՝ Տ. ՄԱՍՏՈՑ և Արմեն սարկավազը՝ Տ. ՆԵՐՍԵՅ:

Անվանակոչությունն ամփոփում է հետևյալ խորհուրդը. այս կերպ մեռնում է հին մարդը և ծնվում՝ նորը:

Հաջորդ արարողությամբ սրբազան հայրն աղոթքով օծյալներին է փոխանցում սկիհը, այսինքն՝ Պատարագելու և Ամենակարող Տիրոջ փրկարար մարմինն ու արյունը բաշխելու իրավունքը, որից հետո հրավիրում է նորած լծառնաներին՝ իրենց անդրամիկ օրհնությունը բաշխելու ժողովրդին:

Ապա սրբազան հայրը ներկաներին է դիմում օրվա խորհրդին պատշաճող գեղեցիկ քարոզով և շնորհավորանքի խոսքով՝ բարձր գնահատելով նրանց ինքնընծայումը:

Հավարտ ձեռնադրության, «Ողջոյն»-ի պահին, Վեհափառ Հայրապետը և մյուս հոգևորականները Սուրբ խորան են բարձրանում և շնորհավորում նորընծաներին՝ համբուրելով նրանց նորած և մյուռոնաբույր ձեռքերն ու ճակատները:

ՎԵՂԱՐԻ ՏՎՉՈՒԹՅՈՒՆ.

Նույն օրը, երեկոյան ժամերգությունից հետո, կատարվում է «Օրհնություն արեղայի» կամ «Օրհնություն վեղարի» կարգը, որը կուսակրոնության խորհրդանիշն է, ման նշանակում է, որ այս կերպ նորընծաները միանում են Մայր Աթոռի միաբանությանը՝ կատարելով իրենց սրբազան ուխտը: Վեղարի օրհնությունն են ստանում չորս քառամաններ: Երեք նորընծաներին՝ Հայր Բարսեղին, Հայր Մաշտոցին և Հայր Ներսեսին, միանում է ևս մեկը՝ Եգիպտոսից ժամանած Տ. Գալուստ քհն. Դարբինյանը, որը իր երեցկանոջ մահվանից հետո ցանկացել էր դառնալ կուսակրոն քառամա, և Եգիպտոսի Հայոց Առաջնորդ Տ. Զավեն Արքեպս. Չինչինյանի տնօրինությամբ ու Վեհափառ Հայրապետի արտոնությամբ ստացավ վեղար:

Հանդիսավոր արարողությունից հետո նորընծաներն ուղղվում են դեպի վեհարան, ուր Ամենայն Հայոց Հայրապետը իր հայրական օրհնությունն ու խրատներն է բաշխում նրանց, ցանկանում տեսնել Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու արժանավոր սպասավորների շարքում՝ որպես Աստծո և ժողովրդի հավատարիմ ծառաներ և «Մշակք առանց ամօթյ»:

Տ. ՆԵՐՍԵՀ ԱԲԵՂԱ ԽԱԼԱԹՅԱՆ

(Ավագանի անունով՝ Արմեն)

Ծնվել է 1972 թվականին Թբիլիսիում, ծառայողի ընտանիքում:

1979 թվականին ընդունվել է տեղի թիվ 109 միջնակարգ դպրոց և ավարտել այն 1989-ին: Նույն թվականին էլ ընդունվել է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Հոգևոր Ընտարան և 1995-ին ավարտել լրիվ դասընթացը:

1995 թվականի հոկտեմբերի 22-ին, ձեռամբ Անանիա եպիսկոպոս Արաքաջյանի, ձեռնադրվել է սարկավագ: 1995 թվականի հուլիսի 11-ին պաշտպանել է ավարտաճառը՝ «Գրիգոր խլաթեցու կյանքն ու մատենագրական ժառանգությունը» թեմայով և արժանացել «լավ» գնահատականի:

Որպես տնօրեն՝ պաշտոնավարել է Ալեք Մանուկյան Գանձատանը:

1996 թվականի նոյեմբերի 24-ին, Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա վեհափառ Հայրապետի հրամանով և ձեռամբ Գարեգին արքեպիսկոպոս Ներսիսյանի, ձեռնադրվել է կուսակրոն քահանա:

Տ. ՄԱՇՏՈՑ ԱԲԵՂԱ ԺՈՌՈՅԱՆ

(Ավագանի անունով՝ Մուշեղ)

Ծնվել է 1968 թ. հուլիսի 25-ին Արարատի մարզի Փոքր Վեղի գյուղում: 1975-85 թթ. սովորել է գյուղի միջնակարգ դպրոցում: 1986-88 թթ. ծառայել է խորհրդային բանակում: 1989 թ. ընդունվել է Ս. Էջմիածնի